

Čo je sviatok Sedembolestnej Panny Márie?

Ustanovil ho pápež Benedikt XIII. v roku 1727. Povolil, aby sa Panna Mária Sedembolestná uctievala ako patrónka Slovenska.

Sedmička je v biblickej reči symbolickým číslom a znamená plnosť. Mariánski ctiteľia vymenúvajú aspoň sedem najznámejších bolestí Božej Matky.

Prvou je proctvo Simeona, ktorý jej na 40. deň po narodení Ježiša predpovedal ťažkú budúcnosť Božieho Syna a aj to, že „jej vlastnú dušu prenikne meč“.

Po druhý raz Mária trpela, keď musela s dieťaťom utekať do Egypta pred Herodesom, ktorý dal v strachu pred novým kráľom vyvraždiť v Bet-

leheme a v okolí všetkých chlapcov mladších ako dva roky. Treťou bolesťou bola pre Máriu strata 12-ročného Ježiša v jeruzalemskom chráme počas veľkonočných sviatkov.

Štvrtú a piatu bolesť prežívala matka Božieho Syna pri jeho umučení, keď sa s ním stretla na križovej ceste a keď stála pod krížom.

Posledné dve bolesti ju zasiahli po Ježišovej smrti, keď držala v náručí jeho mŕtve telo a keď jej ho vzali, aby ho uložili do hrobu.

Svojím utrpením spolupracovala Mária na vykupiteľskom diele Syna a veriaci ju uctievali ako matku plnú bolesti. **(sita), Plus jeden deň, 16.9.2009**

Pútnikov bolo menej

Už druhý deň pokračovala púť pri príležitosti sviatku Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne-Strážach. Duchovnú atmosféru si v nedelňu prišlo vychutnať asi 700 ľudí.

Do baziliky v Šaštíne sa prišli pomodliť stovky ľudí. „Bolo ich trochu menej ako vlani. Predávam tu už roky, tak to mám v oku. Ale v utorok, keď je najväčší sviatok, ich určite príde oveľa viac,“ povedal nám obchodník so suvenírmi.

Až zo Žiliny do baziliky prišla aj Jana (36). „Keď človek prežije niečo ťažké, zatrpne alebo sa obráti k Bohu. Som ten druhý prípad.“

Prišli sme sa sem duchovne dobiť. Atmosféra bola výborná,“ tvrdí. **(ma), Plus jeden deň, 14.9.2009**

V čom je sila mariánskeho kultu

„My, Slováci, Teba, Matka, čo patrónku vzývame, Tvoje preveliké bóle často v srdci mávame,“ nájdeme na stene Šaštínskej baziliky. Do siedmich rán Márie, ktoré podľa učenia katolíckej viery so svojim synom Ježišom Kristom prežívala, premietal náš národ od dávna aj svoje trápenia, no za patrónku Slovenska bola vyhlásená až v roku 1927. Sviatok Sedembolestnej Panny Márie, ktorý slávime 15. septembra, patrí medzi najväčšie mariánske sviatky na Slovensku.

Púte, mariánske spolky, modlitebné skupiny, procesie, kult úcty k mariánskym obrazom a sochám, ľudové mariánske piesne a modlitby. V tom všetkom sa odráža hlboký vzťah Slovákov k Panne Márii.

Na miesta zjavení prichádzajú pravidelne tisícky pútnikov túžiacich po dotyku so zázrakom. Ako píše etnologička Katarína Nádaská z Katedry etnológie a kultúrnej antropológie FF UK „púte na sväté miesta tak v minulosti, ako aj dnes sú pre veriacich miestom, kde môže dúfať vo vyslyšanie svojich prosieb. Mirakulárne zážitky pomáhajú pútnikom zlepšiť ich vzťah k ľuďom a hodnotám v každodennom živote. Mnohí veriaci hovoria o svojej vnútornej premene“.

No pri uctievaní Panny Márie

môže dôjsť aj k názorovým rozporom, lebo zjavenia sa často považujú za nepravé či neortodoxné cesty viery. To je jeden z dôvodov, prečo cirkev prijíma zázračné zjavenia opatrne.

Naším najstarším mariánskym pútnickým miestom je už od 12. storočia Levoča, významnými miestami tohto kultu sú aj Staré Hory pri Banskej Bystrici, Litmanová či Marianka pri Bratislave.

Prvá zmienka o sviatku Sedembolestnej pochádza ešte z roku 1412, jeho slávenie však ustanovil až pápež Benedikt XIII. v roku 1727. Ostrihomský arcibiskup následne povolil verejné uctievanie sochy Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne, v roku 1964 povýšil pápež Pavol VI. šaštínsky kostol na baziliku minor.

Zvláštnosťou šaštínskej piety, ktorej sa pripisuje zázračnosť, je z ikonografického hľadiska to, že na nej nielen Panna Mária, ale aj ukrižovaný Kristus majú na hlave korunu. Pre niektorých ide o symbolické znázornenie toho, že aj utrpenie môže byť korunované odmenou.

Slováci však nie sú jediným národom na svete, pre ktorý je Panna Mária nielen náboženským, ale aj národným symbolom. Tmavá Vladimírka Panna Mária z 12. storočia je ochrankyňou

Ruska. Pre Južnú Ameriku má zas obrovský význam Mária Guadalupská.

Hlavný rozpor

Uctievanie Panny Márie protestantské denominácie odmietajú. Tvrdia, že podľa slov svätého Pavla je len jeden je Boh a jeden prostredník medzi Bohom a ľuďmi, Ježiš Kristus. Mariánski ctiteľia argumentujú, že síce Boha a človeka môže zmieriť naozaj len Boží Syn, ale to nebráni tomu, aby mu pomáhali aj ľudia. A spomedzi nich najviac pomáhala a pomáha Panna Mária, ktorá bola prostrednicou k Ježišovi už v okamihu, keď dala svoj súhlas na jeho počatie a narodenie. Toho vyjadrením je vraj aj známa katolícka modlitba Zdravas Mária, ktorá má základ v Biblii.

Na miestach zasvätených Márii nechávajú veriaci odkazy i kvety.

Zuzana Uličianska SME, 12.9.2009

Čo znamená meno Mária

Meno Mária má pôvod v egyptskom Mirjam, ktoré znamená Bohom milovaná. V lingvistike hebrejského a aramejského prostredia znamená pani, vznešená. Kresťania uctievali Máriu, matku Ježiša Krista, od počiatkov cirkvi, lebo podľa tradície porodila, vychovala a sprevádzala Ježiša až po smrť na kríži na Kalvárii.

Neprijemná povinnosť

Skúste sa teraz vžiť do kože človeka, ktorý zaklope na dvere rodiny a oznámi, že ich otec, matka, syn alebo dcéra zahynuli. Aj toto je realita, s ktorou sa stretávajú policajti. Zisťovali sme preto ako ich na takéto situácie policajný zbor pripravuje.“

Redaktor: „Podobné situácie sme už mohli vidieť v mnohých najmä amerických filmoch. Oznámiť však príbuzným, že ich člen rodiny zahynul, tak na to treba mať poriadny žalúdok. Policajti si však vyberať nemôžu, je to ich povinnosť.“

Andrea Polačiková, hovorkyňa prezídia PZ: „Každá osoba, ktorá nastupuje do policajného zboru musí rátať aj s takýmito situáciami.“

Redaktor: „Na podobné situácie ich však pripravujú už na policajnej akadémii. Stretnúť sa však zoči voči rodičom a povedať im, že ich dieťa je mŕtve dá zabrať aj tomu najtvrďšiemu policajtovi. Práve pre takéto situácie je tu policajný psychológ. Toho môže navyše policajt využiť nielen pri samotnom oznamovaní, ale aj pre seba samého.“

Eva Krivosudská, služobný psychológ: „Sme tu od toho, aby sme vám poskytli nejaký servis a viem si predstaviť, že vzhľadom k tomu že je to situácia hodne náročná. Hlavne keď takéto niečo musí urobiť prvýkrát, tak je dobré takúto službu využiť.“

Andrea Polačiková, hovorkyňa prezídia PZ: „Taktiež môže policajt navštíviť aj policajného kňaza a požiadať ho o duševnú podporu.“

Redaktor: „Policajného kňaza využili napríklad aj pri jednej z najtragickejších nehôd v Polomke. Policajtom pomáhali oznamovať príbuzným obetí čo sa stalo, ale pomocnú ruku podávali aj priamo na mieste.“

Ján Paciga, policajný kňaz: „Človek ako kresťan môže k tým najbližším postihnutým nešťastím priniesť niečo veľmi cenné. Môže priniesť duševnú útechu. Slová o vzkriesení, o láske ktorú dáva Boh aj vtedy keď nám berie našich najbližších.“

Redaktor: „Funkciu policajných kňazov si pochvaľuje aj samotné policajné vedenie. Dokonca už na jeseň by sa mal spustiť pilotný, skúšobný program v Žilinskom kraji a pri každej tragickej dopravnej nehode, by tam mal chodiť aj policajný kňaz.

Adam Zavřel, JOJ, 12.9.2009

Kresťanskí aktivisti adresovali otvorený list všetkým kresťanom na Slovensku aj v Maďarsku

Michaela Straková, redaktorka: „Otvorený list všetkým kresťanom na Slovensku a v Maďarsku adresovali viacerí aktivisti z oboch krajín. V liste v slovenčine i maďarčine pripomínajú, že kresťanská viera a učenie kresťanských cirkví hovoria o porozumení medzi národmi a vyžadujú, aby sme sa o porozumenie usilovali. Podľa kresťanských aktivistov dozrel čas pre dialóg.“

Rádio Slovensko, 11.9.2009

Kaplnku venovali predkom

Zastávky krížovej cesty na banskoštiavnickej Kalvárii sú už rozchytané

Prvú zrekonštruovanú kaplnku posvätili včera na banskoštiavnickej Kalvárii. Nesie názov Ježiš na Olivovej hore a číslo 7 predstavuje zastavenie krížovej cesty. Adoptovali si ju sestry Emília a Magda Vášáryové, ktoré prispeli na jej obnovu.

Kaplnku venovali prastarým a starým rodičom, no najmä otcovi, profesorovi Jozefovi Vášárymu. „Z Olivovej hory v Jeruzaleme je krásny výhľad. Aj z kaplnky sedem je krásny výhľad na Banskú Štiavnicu, rodné mesto nášho otca. Často sme tam s ním chodili ako deti a je pre

nás ct'ou, že sme mohli prispieť na jej obnovu, „ povedali známe umelkyne. Kaplnka je predobrazom toho, ako by mala byť do desiatich rokov obnovená celá Kalvária a je to tiež prvý krok k tomu, aby zmizla zo zoznamu stovky najohrozenejších pamiatok sveta. Národnú kultúrnu pamiatku postavili v roku 1751 a na záchranu kaplniek spustil Kalvársky fond projekt adopcie. Dnes už majú všetky adoptívnych rodičov, ktorí sa zaviazali ročne na ich záchranu prispievať sumou 996 eur (30-tisíc Sk). Jednu má aj exminister Ľudovít Kaník či banskoštiavnický primátor Pavol Balžanka.

(ekč)

Plus jeden deň, 14.9.2009

Vďaka Bohu som prežil úder blesku!

V Tatrách vyčíňal krutý živel - Kým duchovný z Poľska prežil, Slovák Daniel (+ 34) toľko šťastia nemal

Poľský misionár Damien (29):

VYSOKÉ TATRY - Zázrak! Blesk ho odhodil do doliny, kde padal dvesto metrov a aj napriek tomu vyviazol bez väčších zranení. Misionár Damien Siwicki (29) z Ciesnochovej sa v sobotu druhýkrát narodil. Blesk si však v ten deň nakoniec svoju obeť predsa len našiel. Slovák Daniel (+ 34) jeho zásah neprežil. Z túry sa tak vrátili domov len jeho dvaja kamaráti.

Keď sa v sobotu poľský misionár Damien Siwicki (29) vybral na svoju obľúbenú túru do Západných Tatier, netušil, že sa bude o neho zaujímať „zubatá“. Počas cesty ho z vrcholu Volovca zrazil blesk na zem a po 200-metrových kotrmelcoch obišiel len s ľahkými odreninami. Ako sám po-

vedal, stáli pri ňom všetci svätí. „Náhle sa prihnala búrka a začalo hrmieť. Vedel som, že je zle, bál som sa. Zrazu mi oči oslepilo, šľahol blesk a mal som pocit, že mi udrul centimeter pri nohách. Obrovská sila ma vymrštila do Jamnickej doliny a už som letel. V nohách som mal oheň. Vtedy som sa pri páde pýtal Pána Boha... Teraz?”

Prečo teraz? „opisuje misionár dramatické momenty, keď skoro prišiel o život. Damien pri páde stratil mobil a doudieraný si nemohol privolať pomoc. Našťastie išla o pár minút neskôr okolo skupinka turistov, ktorá privolala záchranárov. Vrtuľník misionára previezol na ošetrovanie do popradskej nemocnice. Podľa Karola Frieda z traumatologického oddelenia bol pacient našťastie len mierne podchladený a poudieraný. **Braňo Bielený, Nový Čas, 14.9.2009**

KŠD - Medzinárodný ekumenický koncert sagrálnych spevov

V košickom Štátnom divadle včera zazneli tóny cirkevnej hudby. Konal sa piaty ročník medzinárodného ekumenického koncertu sakrálnych spevov.“

S. Bily, redaktor: „Na podujatí sa predstavilo celkovo 6 cirkevných zborov zo Slovenska, Maďarska a Ukrajiny, pod záštitou hierarchov piatich kresťanských cirkví a židovskej náboženskej obce. Koncert zorganizovalo ob-

čianske združenie Naše aktivity pre Slovenskom spolu so zastúpením európskej komisie na Slovensku a Košickým samosprávnym krajom. Hlavnou myšlienkou podujatia bolo šírenie ekumenického dialógu medzi jednotlivými cirkvami a vierovyznaniami. Výťažok z dobrovoľného vstupného poputoval na podporu Zvrchovaného rádu Maltežských rytierov na Slovensku.“

STV 2, 11.9.2009

Ježiš na súde

Takmer 4-ročný spor o sochu Ježiša Krista vyvrcholil až pred súdom a ten rozhodol, že ju musí autor dokončiť. Aj vďaka tomu sa práve dnes na sviatok Sedembolestnej Panny Márie mohlo toto dielo slávnostne odhaliť v Petržalke.

Anton Adamčík, redaktor TV JOJ: „Tak ako pred 2000 rokmi aj v tomto prípade o tom či Ježiš Kristus bude pribitý na kríž alebo nebude rozhodoval súd. Presnejšie rozhodoval o tejto soche. Ide o zväčšeninu sošky, ktorú Petržalčania darovali pápežovi Jánovi Pavlovi II. v roku 2003 pri návšteve Petržalky.“

Milan Ftáčnik, starosta mestskej časti Petržalka: „Z toho vznikla aj myšlienka, aby sa tu umiestnil aj artefakt, ktorý by vlastne slúžil všetkým obyvateľom.“

Anton Adamčík, redaktor TV JOJ: „V júni roku 2005 mestská časť Petržalka podpísala zmluvu o dielo s akademickým sochárom Stanislavom Mikušom. Vyplatila zálohu vyše 2,5 mil. korún čo je okolo 85 000 eur s tým, že už v jeseni tohto roku mala byť hotová. No nestalo tak.“

Milan Ftáčnik, starosta mestskej časti Petržalka: „Ja som tú zmluvu zdedil. Zistil som, že sme dali peniaze a nemáme dielo, a tak nastali tie peripetie.“

Anton Adamčík, redaktor TV JOJ: „Totiž ani ďalšie dohody so sochárom sa podľa neho nenaplnili.“

Lubomír Andrassy, tlačový tajomník MČ BA - Petržalka: „Bolo potrebné použiť aj nástroje súdnej moci.“

Redaktor TV JOJ: „Nastúpil exe-

kútor, no ani tak dielo nebolo dokončené k nanovo dohodnutému termínu.“

Lubomír Andrassy, tlačový tajomník MČ BA - Petržalka: „Ďalší termín bolo 5. výročie návštevy pápeža Jána Pavla II. v Bratislave.“

Anton Adamčík, redaktor TV JOJ: „Podľa akademického sochára chýbali peniaze.“

Stanislav Mikuš, akademický sochár: „Tam chýbali finančné problémy.“

Redaktor TV JOJ: „Zálohu, ktorú dostal na túto sochu vraj použil na dokončenie iných diel, ktoré si u neho objednala mestská časť. Na toto dielo potom peniaze chýbali.“

Stanislav Mikuš, akademický sochár: „Vlastnú sochu Krista pána sčasti som si vyhotovoval ja a sčasti mi pomohli sponzori.“

Anton Adamčík, redaktor TV JOJ: „Dielo, ktoré prešlo naozaj tŕnistou cestou dnes slávnostne odhalili na Daliborovom námestí v Petržalke a posvätili.“

Stanislav Mikuš, akademický sochár: „Mám dobré pocity, lebo to bola ťažká cesta.“

Milan Ftáčnik, starosta mestskej časti Petržalka: „Dnes už to dielo máme, takže myslím si, že sa nám to podarilo doviesť do úspešného konca.“

Redaktor TV JOJ: „Prípado sa nakoniec skončil v prospech mesta, Petržalčanov či samotného Krista. Otázne však zostáva či tento súd bol preň naozaj posledným. Anton Adamčík

JOJ, 15.9.2009

Pasovali rytierov vína

V Čajkove blízko Levíc je tento víkend mimoriadne sviatočný. V Kostole svätého Mikuláša slávnostne pasovali nových rytierov vína. Na udalosť celoeurópskeho významu pricestovali desiatky rytierov Európskeho vinárskeho stavu z mnohých krajín.

Redaktor TV Markíza: „Čajkovské vinobranie spočiatku spestril alegorický voz prechádzajúci obcou a potom už za slávnostných fanfár a v duchu hesla Na slávu Boha a vína uviedli v kostole do rytierskeho stavu desiatky elitných slovenských výrobcov vína.“

Ján Všetěčka-Konstanty, Európsky vinársky rytiersky stav: „Musí rytier splňovať morálne, vysoké morálne kritériá, musí byť vo svojom obore vzdelaný.“

Redaktor TV Markíza: „Európske rytierstvo vína vychádza z dávnej tradície Rádu svätého Juraja. Pitie vína sa má dostávať do povedomia ľudí ako ušľachtilá spoločenská udalosť, ktorá sa spája aj s umením. Rytierov zvyčajne pasujú v európskych veľkomestách. V malej obci ako Čajkov to bolo po prvý raz.“

Ján Všetěčka-Konstanty, Európsky vinársky rytiersky stav: „Celý tento akt sme vystažovali z veľkých miest, predtým to bolo v Budapešti, vo Viedni, v Bratislave.“

Redaktor TV Markíza: „Pre rytierov je vymenovanie do nového stavu záväzkom. Je medzi nimi aj niekoľko žien.“

Ivana Kopányiová, rytieri vína: „Myslím si, že nerozlišuje sa to poslanie ženy od poslanca mojich kolegov rytierov mužov.“

Richard Strákoš, rytieri vína: „Je to také zadostučinenie mojej práce, ktorej sa teda venujem niečo vyše desať rokov.“

Branislav Nichta, rytieri vína: „Snažím sa o čo najlepšiu prezentáciu kvalitného vína a zvýšenie tej kultúry pitia vína u nás.“

Redaktor TV Markíza: „Poslaním nových rytierov a rytierok bude odteraz šíriť dobré meno slovenského vína vo svete. Už teraz je však úplne jasné, že vínko zo slovenských pivníc nikomu vo svete robiť hanbu nebude.“ Karol Mindák
Markíza, 13.9.2009

Berlusconi hnevá biskupov

V Taliansku sa opakuje americký scenár: politický líder rozdeľuje miestnych katolíkov.

Po víťazstve Strany slobody Silvia Berlusconiho vo voľbách v apríli 2008 sa zdalo, že vzťahy medzi jeho vládou a Vatikánom budú nadštandardné. Spojenectvo upevnil aj prípad Eluany Englarovej: rodičom mladej ženy ležiacej dlhé roky v kóme talianske súdy povolili odpojiť ju od prístrojov. Napriek úsiliu cirkvi aj talianskej vlády zabrániť tomuto kroku, žena zomrela. V lete sa však karta obrátila.

Imigranti a zvrhlosti

V posledných mesiacoch biskupi, katolícke združenia a médiá výdatne kritizujú Berlusconiho vládu. Podľa vatikanistu týždenníka L'Espresso Sandra Magistera sú za tým dva dôvody: tvrdá antiimigračná politika a premiérove amorálne úlety. Berlusconiho koalíčnému partnerovi Lige severu sa podarilo presadiť tvrdé bezpečnostné opatrenia, ktoré imigrantov postavili do pozície kriminálnikov a sťažili im možnosti získavania azylu. Toto rozhodnutie sa síce stretlo s pochopením u bežných Talianov, ale ocitlo sa pod tvrdou kritikou ľavicovej opozície, Európskej únie aj cirkvi.

Rozruch vyvolal augustový prípad etiópskych a eritrejských utečencov: v Lýbii sa ich na chatrné plavidlo naložilo 78, ale Taliansko dosiahli len piati. „Počas plavby sme stretli minimálne desať lodí, ktoré sme darmo prosili o pomoc,“ priniesol slová jedného zo zachránených denník Corriere della Sera. Tragédia vyvolala tvrdú reakciu Svätej stolice. „Počas celých storočí boli kapitáni lodí verní základnému námornému právu, ktoré prikazuje záchranu stroskotancov. Naša spoločnosť si však vybuodovala odmietavý postoj vo vzťahu k cudzincom,“ vyhlásil predseda Pápežskej rady pre migrantov Antonio Maria Veglio a dodal, že ľudia sa dnes radšej starajú o zvieratá ako o imigrantov. Ešte ráznejšie zareagoval denník Avvenire vydávaný Konferenciou talianskych biskupov, ktorý tragédie v Stredozemnom mori prirovnal k vyvražďovaniu Židov počas vojny: ľudia vedia, čo sa deje, ale tvária sa akoby nič. Rovnako tvrdo denník kritizuje aj platené spoločníčky v Berlusconiho vilách a jeho vyjadrenia typu: „V Taliansku žije toľko pekných dievčatiek a ja nie som svätý.“

Opatrný Vatikán

Podobne ako v prípade kritiky amerických biskupov na adresu prezidenta Baracka Obamu volí Svätá stolica aj v Berlusconiho prípade opatrnejší postoj ako miestne cirkvi.

Šéfredaktor vatikánskeho denníka L'Osservatore Romano Giovanni Maria Vian, ktorý sa už niekoľkokrát zastal Obamu, pre denník corriere della Sera uviedol, že niektoré „prehnané“ a „nerozvážne“ články Avvenire vzbudili vo Vatikáne prekvapenie. Napriek zložitej situácii (alebo práve pre ňu) si vatikánsky štátny sekretár, kardinál Tarcisio Bertone a premiér Berlusconi naplánovali na koniec augusta stretnutie. Bertone si za to zlizol kritiku od teológa a editora ľavicového

ho denníka La Repubblica, že chce večerať s Herodesom. Zo stretnutia napokon zišlo. Možným dôvodom je ďalšie vyhrotenie situácie po nečakanom útoku šéfredaktora Berlusconiho denníka Il Giornale Vittoria Feltriho na šéfredaktora Avvenire Dina Boffa, ktorého obvinil z vydierania a homosexuálneho vzťahu. Boffo obvinenia rázne odmietol, ale zo šéfredaktorskej stoličky odstúpil.

Napriek Berlusconiho slovám, že skvelé vzťahy s cirkvou pretrvávajú, sa zdá, že otvoril ďalší front: boj proti médiám rozšíril o súperenie s cirkvou. Veľké množstvo jeho katolíckych voličov by mu to však v najbližších voľbách mohlo spočítať.

Imrich Gazda, SME, 16.9.2009

Chrám v horách

Hlboko v horách na Kysuciach na pútnikom mieste Živčáková stavajú obrovský chrám zasvätený Panne Márii. Slúžiť bude nielen na bohoslužby, ale aj ako duchovné centrum pre kňazov a veriacich. Dokonca sa v ňom bude dať aj prespať.“

Redaktorka: „Pútnické miesto Živčáková ročne navštívia tisíce veriacich. Mnohí sem prichádzajú načerpať novú energiu do života. Kedysi sa tu vraj zjavila aj Panna Mária.“

pútničky: „Chceme sa povzbudiť v takejto našej viere, teda v Panne Máriu, ktorá ozaj nám je takou našou ochrankyňou.“

pútničky: „Uznávame Panu Máriu ako matku pre naše deti, pre nás všetkých veľmi znamená pre nás.“

pútnik: „Povzbudzuje nás to v živote a dáva nám to zdravie, všetku silu do života.“

Redaktorka: „Počet pútnikov z roka na roka rastie. Malá kaplnka už nestačila. Ľudia počas bohoslužby často mokli pod holým nebom. Veriaci si preto vydobyli nový veľký chrám. Zmestí sa doňho viac ako 2000 ľudí.“

Ivan Mahrik, správca farnosti: „30 000 podpisov pod petíciu bolo.“

Redaktorka: „Vedľa chrámu postavia aj pastoračné centrum pre duchovné cvičenia kňazov a veriacich. Bude sa v ňom dať aj prespať. Súčasťou chrámu má byť aj vyhladková 35 metrová veža. Celý komplex bude stáť takmer 5 miliónov eur.“

Ivan Mahrik, správca farnosti: „Všetko z milodarov pútnikov sa stavia zatiaľ.“

Redaktorka: „Ak pôjde všetko podľa plánov, chrám by mal byť hotový za tri roky.“

**Veronika Chúpeková
Markíza, 15.9.2009**

Cirkevná škola Marianum v Komárne oslavovala dvojité výročie

Spojená cirkevná škola Marianum s vyučovacím jazykom maďarským v Komárne oslavovala dvojité výročie. Ďakovnú omšu v Kostole sv. Ondreja pri príležitosti 80. výročia založenia Mariana a 15. výročia vzniku cirkevnej základnej školy celebroidal pomocný biskup János Orosch.

STV Dvojka, 16.9.2009

Sexuálny škandál na fare

Rímskokatolícky kňaz z Oravy čelí obvineniu zo sexuálneho násillia a ohrozenia mravnej výchovy mládeže. 32-ročný muž mal na fare vo Svite, kde slúžil ako kaplán obťažovať 15-ročného študenta svojho miništranta. Biskupský úrad zatiaľ kňazovi dôveruje.

Redaktor: „Podivné praktiky sa mali diať oproti kostolu na fare vo Svite, len desať kilometrov od Popradu. Policajti sú ale nateraz vo vyjadreniach mimoriadne struční a citlivý prípad okomentovali jedinou vetou.“

Magdaléna Fečová, hovorkyňa KR PZ v Prešove: „V danej veci bolo meritórne rozhodnuté. Prebieha však ešte vyšetrovanie, takže sa k prípadu vyjadrovať nebudeme.“

Redaktor: „Na farára dala trestné oznámenie matka mladého študenta. Jej syna mal minulý rok duchovný opiť vínom a potom ho vraj sexuálne obťažoval. Biskupský úrad tvrdí, že tento kňaz má právo na dobrú povesť a máme rešpektovať prezumpciu neviny.“

Petr Majda, hovorca Spišskej diecézy: „Dnes si ľudia častokrát aj vymyslia rôzne príbehy pod rôznymi zámienkami. Ktovie čo je za tým. Niekde v iných štátoch vysúdili aj peniaze.“

Redaktor: „32-ročný kaplán už vo Svite nie je. Slúži na Orave. Kde bol dnes, netušili ani jeho farníci. Biskup ho zatiaľ nesuspendoval.“

Petr Majda: „Normálne funguje ďalej v pastorácii, pretože mu nebola preukázaná vina.“

Redaktor: „Podľa našich informácií sa s mladým študentom osobne stretol už aj biskup. Obsah ich rozhovoru ostáva tajomstvom.“

Petr Majda: „Šlo o osobnú vec.“

Redaktor: „Rodičia mladého chlapca prípad na kameru nechcú komentovať, no a Biskupský úrad si stojí za svojim farárom.“

Peter Majda: „Ide o dobrého kňaza, o kvalitného kňaza, ktorý sa venuje mládeži, no a práve tam si treba dávať samozrejme veľký pozor aj na to, že táto náklonnosť kňaza pre prácu s mládežou môže byť častokrát aj zneužívaná.“

Redaktor: „Biskupský úrad verí v nevinu svojho duchovného. Svojmu synovi dôveruje aj matka mladého študenta. Tá nám mimo kameru povedala, že vieru v boha nestratila, no po tom všetkom prestala chodiť do kostola.“

Ján Tribula, Markíza, 14.9.2009

Brown hľadá tajomstvo slobodomurárov

Nový román Dana Browna sa volá Stratený symbol. Profesor Langdon v ňom pátra po záhadnom poklade

Harvardský profesor Robert Langdon sa vracia na pulty kníhkupectiev. Včera vo svete vyšla nová kniha Dana Browna, pokračovanie Da Vinciho kódu.

Nie je to žiadna veľká literatúra. Ale to od nej ani nik nečaká. Romány Dana Browna sú žánrové písanie vyvolávajúce celosvetovú hystériu.

Americký autor dokáže namixovať správne dávky ingrediencií: rýchly dej a strhujúci spád, tajomstvá a mýty, sprisahania a hry mocných, cirkev a vedu, šifry a archeológiu, minulosť a nové technológie. Včera vo svete vyšiel ďalší jeho román, akési pokračovanie Da Vinciho kódu.

Očakáva sa, že Stratený symbol bude zase bestsellerom, veď Brown dosiaľ predal asi 80 miliónov kníh a jeho romány preložili do 40 svetových jazykov.

Prikrášené polopravdy

Dvanásť hodín, americké hlavné mesto a slobodomurári. To sú hranice, v ktorých sa bude harvardský odborník na symboly Robert Langdon pohybovať tentoraz. A znovu dostane k dispozícii sympatickú pomocníčku, vedkyňu Katherine Solomon (Šalamúnová). Spoločne pohládajú legendárny poklad slobodomurárov, vyriešia niekoľko záhad, odpovedia na nejaké tie hádanky a čitateľom predstavia neznámu históriu na hranici faktov a fikcie.

Práve hra na šikovne podávané polopravdy je to, čo robí z Brownových kníh také zaujímavé čítanie.

Brown pracuje s viac i menej známymi údajmi, ktoré si občas prikrášli a občas poskladá tak trochu inak, ako by si vernosť k dejinám vyžadovala. No ako schopný rozprávač príbehov tak vnesie do svojich knihy neodškriepiteľnú dávku napätia.

Veď ako hlavnú postavu niektorých kníh si zvolil novodobého Indiana Jonesa: tiež profesora akýchsi dejín, ktorý síce znudeným študentom zvyčajne vysvetľuje významy symbolov vo svete okolo nich, no okrem toho dokáže zachrániť Vatikán pred výbuchom antihmoty či potomkov biblickej Márie pred pomstou jednej prelatury katolíckej cirkvi.

Spokojní slobodomurári

„Vyzerá to, že človek, s ktorým máme do činenia, aj keď možno pomätený, je veľmi dobre vzdelaný,“ hovorí Langdon v novej knihe podľa prvej recenzie Los Angeles Times. Hrdina tak naráža na zápornú postavu knihy, ktorá sama seba nazýva Ma'akh (anjel po hebrejsky).

Znovu tak siaha po exotickej postave - eunuchovi, ktorý v „novom kóde“ nahrádza albína Silasa. Keďže štruktúra príbehu ostáva v princípe rovnaká, najväčším rozdielom medzi Da Vinciho kódom a Strateným symbolom sa stáva zmena miesta. Európske tajomstvo Brown vymenil za Washington.

„Washington má predsa niektoré z najlepších svetových stavieb, umenie i symboly. Prečo by ste mali cestovať za more skôr, ako navštívite vlastné hlavné mesto,“ vysvetľuje v knihe Langdon svojim študentom.

Rozdielom je aj to, že kým Da Vinciho kód Vatikán skôr nahneval, slobodomurári sú s novou knihou spokojní. Vraj ich organizáciu nič v knihe neuráža.

New York Times vo svojej recenzii knihy však zdôrazňuje, že Brown nenapísal ďalší a horší klon. Naopak, podarilo sa mu stvoriť príbeh, ktorý vzkriesil žáner zavrhnutý ako mŕtvý.

Stratený symbol by sa mal objaviť v českom preklade vo februári 2010. Slovenské vydanie sa pripravuje rovnako až na budúci rok.

Tomáš Prokopčák, SME, 16.9.2009

Knihy Dana Browna

- Da Vinciho kód
Priorstvo Sionu sa stretne so spolkom Opus Dei. Langdon má objaviť tajomstvo svätého grálu a uchrániť ho skôr, ako sa cirkvi podarí toto tajomstvo zničiť.

- Anjeli a démoni
Ilumináti chcú zvrhnúť katolícku cirkev. Vatikán má byť vyhodенý do vzduchu. Langdon sa snaží zistiť, kto sa za bratstvom ukrýva.

- Bod klamu
Meteorit, ktorý spadne v Arktíde, nesie stopy fosílii. Mohlo by ísť o dôkaz mimozemského života. Navyše, blížila sa prezidentské voľby.

- Digitálna pevnosť
Právo na súkromie alebo ochrana pred teroristami? Tim odborníkov sa snaží uchrániť americký bezpečnostný úrad pred únikom dôležitých informácií.

Slovensko so svojou patrónkou Sedembolestnou Pannou Máriou

Slovensko si včera pripomenulo sviatok svojej patrónky Sedembolestnej Panny Márie. Národnou svätýňou Sedembolestnej Panny Márie sa stal chrám v Šaštíne, kde sa aj tento rok konala od 12. do 15. septembra národná púť. Prvá zmienka o sviatku pochádza z roku 1412, keď sa spomenula na cirkevnom sneme v Kolíne nad Rýnom. Pre celú Cirkev ho ustanovil až pápež Benedikt XIII. v roku 1727 a zároveň povolil, aby sa Panna Mária Sedembolestná uctievala ako patrónka Slovenska.

Bulvár zatemňuje duševný zrak. Povedal to včera v kázni pútnikom národnej púte do Baziliky Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne predseda Konferencie biskupov Slovenska František Tondra. „Bulvár nám zatemňuje duševný zrak a my už nedokážeme rozmýšľať. Prijímame všetko bez toho, aby sme o tom uvažovali, či je to dobré alebo zlé, „ povedal Tondra, podľa ktorého ľudia strácajú pojem medzi dobrom a zlom a sami si určujú, čo je dobré a čo je zlé. „Človek nemôže byť tvorcom pravdy, ale jej objaviteľom, „ prízvukoval Tondra. Na hlavnej svätej omši, ktorá včera slávnostne ukončila šaštínsku púť sa zúčastnil aj prezident SR Ivan Gašparovič, exprezident Michal Kováč a poslanci Národnej rady SR. **Šport, 16.9.2009**

František Tondra kritizoval na omši v Šaštíne aj médiá

Rozširovanie pornografie, ale aj nezáväzný partnerský spolunažívanie kritizoval dnes predseda Konferencie biskupov Slovenska František Tondra. Na omši, ktorú v deň sviatku Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, slúžil na národnej púti v Šaštíne, sa nevyhol ani kritike médií. Tie, podľa neho, predstavujú svet nie reálny. Reálny svet je ten, ktorý prežívame a treba ho prežívať tak, aby sme boli šťastní, aby sme žili v láske, aby sme si vážili ľudské i kresťanské hodnoty. Povedal. Ľudia by mali rozmýšľať samostatne, nie tak, ako rozmýšľajú médiá. Zdôraznil biskup Spišskej diecézy. **Rádio VIVA, 15.9.2009**

Pre veriaciach je dnešný sviatok príležitosťou k vďake za ďalší rok pod ochranou Sedembolestnej patrónky Slovenska

Pre veriaciach je dnešný sviatok príležitosťou k vďake za ďalší rok pod ochranou patrónky, ako ju už tradične pod Tatrami volajú. Bratislavský arcibiskup a metropolita Stanislav Zvolenský poukazuje aj na iný aspekt. Z biblických koreňov preňho Sedembolestná patrónka Slovenska žiari ako prototyp vernosti aj v utrpení a hoci prvé zmienky sviatku siahajú až do 15. storočia, viacerí kresťanskí publicisti poukazujú na to, že svojim dosahom je stále aktuálny. Pokračuje Jaroslav Barborák: „Verná aj v utrpení. Taká je Sedembolestná patrónka Slovenska v očiach bratislavského arcibiskupa Stanislava Zvolenského.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup: „Je verná Bohu a miluje nielen vtedy keď je to pohodlné a príjemné, ale aj vtedy keď je to namáhavé a keď to vyžaduje obetu. Oba je vlastne tým prototypom človeka, ktorý zostáva verný v utrpení.“

Redaktor: „Sviatok Sedembolestnej sa v historických análoch prvýkrát spomína začiatkom 15. storočia. Na celú katolícku cirkev ho rozšíril až pápež Benedikt XIII. o 200 rokov neskôr, v roku 1727. Od neho pochádza aj osobitná výsada pre naše územie. Uctieva Sedembolestnú ako patrónku Slovenska. Podľa Daniela Diana, šéfredaktora Duchovného pastiera, sa však úcta k Sedembolestnej Madone nevzťahuje len na dejinné trápenia našich predkov. Historické skúšky a utrpenie sú Slovensku podľa neho vlastné aj dnes.“

Daniel Dian, šéfredaktor Duchovného pastiera: „Netolerancia, nenávisť, rasová neznášanlivosť, politické rozbroje, to všetko matku musí naplňať smútkom, takže dnes by som povedal je možno tento titul Patrónky Sedembolestnej pre slovenský národ ešte aktuálnejší.“

Rádio Slovensko, 15.9.2009

Verici zaplnili baziliku aj park

Tisícky veriaciach sa včera prišli pomodliť do Národnej baziliky Panny Márie Sedembolestnej v Šaštíne. Na každoročnú národnú púť neváhali pricestovať ľudia zo všetkých kútov Slovenska. Nechýbali rodičia s deťmi, dôchodcovia či chorí. Sviatok patrónky Slovenska si prišiel uctiť prezident Ivan Gašparovič i exprezident Michal Kováč s manželkou.

Teplé a slnečné počasie potešilo všetkých, ktorí sa prišli pomodliť k patrónke Slovenska Sedembolestnej Panny Márie. Púť sa začala už v sobotu a vyvrcholila včera hlavnou svätou omšou, ktorú odslúžil predseda Konferencie biskupov Slovenska František Tondra. „Sme silno veriaci a chodievame sem každý rok. Myslím si, že teraz je tu omnoho viac ľudí, ako býva po iné roky, „ povedala Alžbeta z Bratislavy. A naozaj, množstvo veriaciach zaplnilo baziliku aj obrovský priľahlý park.

Mnohí si priniesli so sebou stoličky, aby si kázeň a duchovnú atmosféru mohli vychutnať čo najpohodľnejšie.

„Podme sa modliť za našich kňazov, „ tak znela téma tohtoročnej národnej púte.

Pápež Benedikt XVI. totiž tento rok vyhlásil za rok kňazov. Okrem toho sa veriaci modlili za svoje zdravie a prosili Bohorodičku o pomoc. Snažili sa odniesť si čo najviac z pokojnej atmosféry.

Niekedy ju však narušili deti, ktorým rodičia ešte počas svätej omše kúpili hlasné pištole a samopaly. „Chodievam sem každý rok. Vlni bolo smutnejšie počasie, atmosféra sa mi však zdala duchovnejšia.

Mám pocit, že niektorí sem prišli iba tak zo zvedavosti.

Pri svätej omši sa bez problémov rozprávali a niekedy je to pre človeka bolestné, „ povedal nám Emil zo Žiliny. **MARTINA KORBA-**

Turci budú hľadať Boha. V reality šou

Turecká televízia Kanal T chce ukázať cestu k viere v priamom prenose. Súťaž vyvoláva polemiky.

Privedieme ťa k Bohu. Uver. Konvertuj. Kajaj sa. Znie to ako heslo pouličných kazateľov. Ide však o reklamu na reality šou. Turecká televízia Kanal T sa rozhodla stavať na náboženstvo. Televízna šou Tobvekarlar Yarisiyor, v preklade Súboj kajúcnikov, je podľa riaditeľa televízie Ahmeta Özdemira prvá svojho druhu na svete.

Každý týždeň sa v nej budú katolícky kňaz, židovský rabin, moslimský imám a budhistický mních pokúšať presvedčiť na svoju vieru aspoň jedného z desiatich ateistov v štúdiu.

Vít'aza čaká pút'

Osemčlenná porota teológov a odborníkov na konci posúdi, kto z desiatich uchádzačov naozaj úprimne prijal nejakú vieru. Výhra je symbolická. Pút' do posvätného miesta zvoleného náboženstva. V hre sú Vatikán, Jeruzalem, Mekka a Tibet.

„Cieľom projektu je priviesť neveriaceho človeka k Bohu,“ povedal denníku Hurriyet šéf televízie Kanal T. Verí, že program môže byť užitočný pre ľudí, ktorí sa chcú dozvedieť niečo viac o iných náboženstvách. Za

celým projektom stojí paradoxne Seyhan Soylu, populárny transsexuál známy pod prezývkou Sisi a šou by mala moderovať známa novinárka Gülgün Feymanová.

Nová šou budí záujem

Zámer vysielat' náboženskú reality šou vyvolal nemalé polemiky. Na webovej stránke saudskej televízie al-Arabija už mnohí diváci vyjadrili pochybnosti, či si Turecko ako sekulárna krajina môže dovoliť vysielat' program, ktorý „trivializuje náboženstvo“.

Kriticky sa k programu postavili aj kresťania. Hakki Devrim, komentátor tureckého katolíckeho denníka Radikal, označil celý nápad za absurdný. Podľa neho uráža veriacich ľudí a Kanal T by nemal takto riskovať s priazňou divákov.

Sociológ Nilüfer Narli však denníku Hurriyet povedal, že takáto šou len odráža nový sociálny trend. „Odzrkadľuje to rastúci záujem o náboženstvá,“ myslí si Narli.

O nový formát už podľa spoločnosti Global Agency, ktorá vlastní licenciu, prejavili záujem televízie z troch krajín. Jednou z nich je aj Taliansko. **Tomáš Hudák, SME, 17.9.2009**

Kaplňka na čierno

Čiernou stavbou môže byť aj kaplňka. Takýto kuriózný prípad sprevádza pútnické miesto nad obcou Lisková, neďaleko Ružomberka. Pri jej stavaní akosi zabudli na úradné povolenia.“

Lubo Fronko, redaktor TV Markíza: „Novú kaplňku vysvätili len včera, no a dnes sa rieši, či ju postavili legálne. Nachádza sa totiž v ochrannom pásme Liskovskej jaskyne. V prírodnej pamiatke, v ktorej dokonca uskutočnili prvý speleoarcheologický výskum v bývalom Uhorsku, našli množstvo vzácných nálezov. Dnes stojí nad jaskyňou nová kaplňka. Postavili je v rekordne krátkom čase. Začali v júni na podnet sponzora, ktorý celú stavbu zaplatil.“

Marián Lauko, starosta obce Martinček: „Darca mal jedinú podmienku, stavba musí byť ukončená 15.9.2009.“

Lubo Fronko, redaktor TV Markíza: „A tak pod časovým tlakom začali stavať. Akosi sa pritom zabudlo na potrebný súhlas.“

Matúš Peško, Správa slovenských jaskýň: „Túto stavbu bolo možno realizovať na základe výnimky Krajského úradu životného prostredia.“

Telefonuje Tomáš Ďurian, Krajský úrad životného prostredia: „Krajský úrad životného prostredia nevydával súhlas na stavbu objektu v uvedenom pásme jaskyne.“

Marián Lauko, starosta obce Martinček: „To je nepríjemná vec, je to jednoznačne len z toho dôvodu časového tlaku.“

Lubo Fronko, redaktor TV Markíza: „Ironicou je, že povolenie, ktorý obci chýba, by podľa všetkého bez problémov získala.“

Matúš Peško, Správa slovenských jaskýň: „Stavba kaplňky by

Rozum a viera

Je až zábavné sledovať, ako dokáže viac ako sto rokov mŕtvy vedec Charles Darwin kedykoľvek rozbúriť politickú, kultúrnu i vieroučnú scénu. Ak však dnes v časti Spojených štátov odmietajú premietat' film o jeho živote, nejde len o exotický a bizarný americký fenomén, vyvolávajúci pobavený úsmev. Poukazuje to na oveľa vážnejší problém, ktorý má nepríjemné dôsledky pre celú našu civilizáciu. Americké distribučné firmy sa takto najskôr rozhodli nielen zo strachu, že im premietanie filmu neprinesie dostatočný zisk, ale aj z obáv z protestov a kampaní náboženských fanatikov, ktorých aktivity Spojené štáty občas navonok pripodobňujú k Saudskej Arábii. Našťastie je to iba povrchná podobnosť.

V USA film nezakázali a nebudú verejne bičovať tých, čo ho premietnu iným, či si ho pozrú. Rovnako ako nezakázali alebo úradnými zásahmi zásadne neobmedzili výskumy spojené s evolučnou teóriou či kmeňovými bunkami. Presadzovanie sa náboženského fundamentalizmu a ním inšpirovaných pavedeckých disciplín najmä za Bushovej administratívy však poškodilo vedecký výskum, svojím vplyvom na školy oslabilo vedecký dorast, prispelo k atmosfére spochybňujúcej vedu a racionalitu, či podporou rôznych kreacionistických blufov pomáhalo vytvárať zmätok v tom, kde vedie hranica medzi vedou a vierou. Racionalita je pritom jednou z hlavných zbraní a predností západného sveta, jej konflikt s vierou je navyše väčšinou umelý, ide jednoducho o dva odlišné svety. To všetko sa nielen Spojeným štátom vypomstí v oslabení ich pozície hlavnej vedeckej základne sveta, v znižovaní ich vedeckého a technologického náskoku pred zvyškom planéty. A keďže sme aj v tejto oblasti od Spojených štátov do veľkej miery závislí, môže sa to rovnako vypomstíť aj nám. **Peter Morvay, SME, 17.9.2009**

v žiadnom prípade nepoškodila jaskynný systém Liskovskej jaskyne.“

Marián Lauko, starosta obce Martinček: „Budem sa snažiť ako Obecný úrad Martinček, ako Stavebný úrad, všetky tieto chyby odstrániť.“

Lubo Fronko, Markíza, 16.9.2009

Raši chce dievčatám uľahčiť cestu na potrat

Mladé, neplnoleté dievčatá môžu chodiť na interrupcie aj bez súhlasu rodičov. Tak znie požiadavka, ktorú chce vo svojom návrhu zákona presadiť ministerstvo zdravotníctva.

„Mnohé mladé ženy sa skutočnosť, že otehotneli a zvažujú interrupciu, rozhodnú pred rodičmi utajiť,“ uvádza jeden z dôvodov ministerstvo zdravotníctva. Taktiež argumentuje obavami z toho, že mladé ženy, ktorým umelé prerušenie tehotenstva neodobrí rodič, budú nútené plod vynosiť alebo podstúpiť nelegálny zákrok. To môže podľa ministra zdravotníctva Richarda Rašiho (Smer) viesť k psychickým či fyzickým problémom.

Konferencii biskupov Slovenska (KBS) sa návrh nepozdáva. „Veríme, že neprejde,“ reagoval hovorca KBS Jozef Kováčik. Podľa neho by Slovensko takýmto krokom „zabíjalo vlastný národ“. Biskupi sú za celkový zákaz potratov.

Interrupčný zákon na Slovensku ustanovuje, že umelé prerušenie tehotenstva bez ohľadu na štádium je možné, ak je ohrozený život ženy či zdravý vývoj plodu. Ak ide o geneticky chybný vývoj, je možné vykonať interrupciu do 24 týždňov od počatia.

Bez určenia dôvodu je hranica 12 týždňov. Neplnoleté dievča musí mať na interrupciu súhlas zákonného zástupcu. Ak Rašioho návrh na zjednodušenie potratov schváli vláda a parlament, platiť bude od decembra.

Adriana Mesochoritsová z občianskeho združenia Možnosť voľby je za zníženie interrupcií. „Cestou je však sexuálna výchova v školách,“ dodala. Podľa Mesochoritsovej obmedzovanie prístupu k zákroku nie je správne. „Potrat je predsa zásahom do organizmu ženy, je teda len na nej, aby sa rozhodla,“ dodala.

Adam Zelinka
PRAVDA, 18.9.2009

Potratovosť na Slovensku v roku 2008

- 18 452 prípadov predčasného prerušenia tehotenstva
- v 13 394 z nich išlo o umelé prerušenie
- najmenej potratov zaznamenali v Prešovskom, najviac v Košickom kraji

Sochu Krista konečne osadili v Petržalke

Po troch rokoch meškania je socha na petržalskom korze, sochár ju dokončil až pod hrozbou exekúcie

Model sochy odovzdali pápežovi Jánovi Pavlovi II. pri návšteve Petržalky. Odhalili ju až o šesť rokov neskôr. Hotová mala byť pôvodne v roku 2005.

Petržalka má konečne sochu Krista. Odhalili ju na Daliborovom námestí pri Kostole Povýšenia Svätého Kríža tento týždeň po niekoľkoročných prieťahoch. Nutné bolo dokonca až zapojenie exekútora. „Urobil som veľa práce, aby tu tá socha bola,“ povedal Milan Ftáčnik, starosta Petržalky v utorok počas osádzania sochy. Podľa úradu je to splnenie sľubu samosprávy z roku 2003. Vtedy úrad ešte viedol Vladimír Bajan, dnešný župan.

Nápad na sochu vznikol pri návšteve pápeža Jána Pavla II. v Petržalke, vtedy mu dokonca aj jej zmenšenú kópiu odovzdali.

Sochárovi hrozil exekútor

Petržalka podpísala zmluvu s akademickým sochárom Stanislavom Mikušom v júni 2005. „Ešte na jeseň toho istého roku malo byť dielo dokončené a osadené,“ vysvetľuje hovorca Petržalky Ľubomír Andrassy. Dostal preddavok takmer 85-tisíc eur na sochu. Situácia sa ale skomplikovala, sochár dielo nedodal v dohodnutom termíne. Došlo až k súdu.

„Pre množstvo prieťahov nakoniec musel úrad v roku 2007 pristúpiť k súdnemu riešeniu sporu,“ povedal Andrassy. Zámer osadiť sochu pri príležitosti 5. výročia návštevy pápeža sa tak posunul o ďalší rok. Medzitým Mikušovi pohrozil exekútor, lebo nedodržiaval termíny. Nasledovali rokovania, socha bola dokončená a osadená až tento rok.

Ako oznámil úrad, socha nestojí viac, ako plánovali, teda 120-tisíc eur. „Sochárovi sme znížili odmenu za sochu o 10 percent,“ povedal hovorca. O tom, kto bude znášať súdne a exekučné poplatky, sa zatiaľ ešte vedie spor.

S autorom sochy, akademickým sochárom Stanislavom Mikušom, sa redakcii nepodarilo spojiť.

Nestojí viac

„Táto socha patrí k Petržalke,“ povedal v utorok Ftáčnik s tým, že nezáleží na tom, že neverí v Boha. „V roku 2003 tu bol pápež, v tom čase sa zrodil nápad na túto sochu, kópia je vo Vatikáne. Ján Pavo II. k Petržalke patrí,“ povedal starosta.

Socha Krista sa nachádza na petržalskom korze a je súčasťou kultúrnych a umeleckých pamiatok, ktoré sú tu osadené.

Dorota Krákové, SME, 18.9.2009

Sochy Krista

Jedna z najznámejších v meste je na fasáde zanedbanej lekárne U Salvatora na Panskej ulici. Zrušili ju v roku 1996, odvtedy chátra. Cenné barokové vnútorné zariadenie jej majiteľ odviezol z Bratislavy. Zachovaná socha nad vchodom je z dielne známeho bratislavského sochára Alojza Rigeleho.

Ďalšiu známu monumentálnu sochu Krista majú v onci Klin na Orave, má viac ako deväť metrov. Kopec nad obcou je miestom vychádzok. Socha je kópiou sochy Krista z Ria de Janeiro, rozpätie rúk Ježiša je sedem metrov. Nedávno ku Kristovi na Orave pribudol aj o niečo menší pápež Ján Pavol II.

Zatiaľ najznámejšou sochou Krista na Slovensku je tá, ktorá ešte nestojí. Mala by mať 33 metrov bez šesťmetrového podstavca a stáť by mala v Prešove alebo jeho okolí. Socha by mala svojou výškou tromfnúť aj najvyššieho Krista v Riu de Janeiro, ten je vysoký 38 metrov. Má vraj ísť o najvyššie monumentálne dielo na svete. Prešovská samospráva už oznámila, že socha už má donorov. Zhotovia ju z ocelevej konštrukcie a liateho betónu, vo vnútri bude dutá. Socha bude predstavovať Krista vo vzpriamenej polohe s rozopätými rukami. Medzitým už verejnosť predstavili zmenšený trojmetrový model. Kde bude socha stáť, ešte nieje isté.

Pre množstvo prieťahov nakoniec musel úrad v roku 2007 pristúpiť k súdnemu riešeniu sporu.

Ľubomír Andrassy, hovorca Petržalky